

Skaitmeninio išsaugojimo kompetencijos: *DigCurV* projekto modelis

dr. Jūratė Kuprienė
Nijolė Klingaitė-Dasevičienė
Vilniaus universiteto biblioteka

Dokumentų vadybininko ir archyvaro kompetencijos: teorinės ir
praktinės įžvalgos
2013 m. birželio 10 d.

This project has been funded with support from the European Commission'

- DigCurV – Europos Komisijos Leonardo da Vinči programos finansuojamas projektas
- Tikslas - paremti ir išplėsti kvalifikacijos tobulinimo galimybes kultūros sektoriaus specialistams, dirbantiems skaitmeninių kolekcijų priežiūros srityje
- Projekto pradžia 2011 m. sausio 1 d.
- 30 mėnesių

Digital Curation Vocational training Europe (DigCurV) - Skaitmeninės priežiūros specialistų kvalifikacijos tobulinimas Europoje .

Apima:

- Kvalifikacijos kėlimo mokymus,
- Savarankišką ir nuotolinį mokymąsi,
- Personalo mokymus organizacijos viduje,
- Magistro studijų programas, nes kai kurie profesionalai gali jas lankyti dirbdami.

Reikia pabrėžti, kad daugeliui projekto komandos narių tai visai nauja darbo sritis, mes jų darbo tema - mokymų kūrimas akademinėi/universiteto aplinkai, kas yra visiškai priešinga mokymosi visą gyvenimą kontekstui. Taigi tai buvo gera mokymosi galimybė mums visiems.

Pagrindiniai partneriai Europoje

- Fondazione Rinascimento Digitale (FRD)
- Georg-August-Universität Göttingen Stiftung Öffentlichen Recht, Goettingen State and University Library (UGOE)
- Humanities Advanced Technology Institute (HATII) at University of Glasgow
- MDR Partners (Consulting) Ltd (MDR)
- Trinity College Dublin (TFTCD)
- Vilniaus Universiteto Biblioteka (VUL)

Asocijuoti partneriai ir partneriai iš kitų šalių

- Faculty of Information at the University of Toronto
- University of North Carolina, Chapel Hill
- Nestor
- Digital Preservation Coalition
- Institute of Museum and Library Services

Kaip matote šioje skaidrėje, projekte dalyvauja įvairios organizacijos iš keleto šalių: kultūros organizacijos, akademinės institucijos, universiteto ir valstybinės bibliotekos bei mokymus organizuojančios institucijos. Tai rodo, kad mes galime pasinaudoti partnerių sukauptomis įvairių kultūros paveldo sričių žiniomis. Taip pat tai leidžia mums vykdyti tyrimus ir skatinti mokymus kitomis nei anglų kalbomis. O plati projekto geografija yra itin naudinga projekto rezultatų vertinimui ir sklaidai.

Platesnis tinklas

www.digcur-education.org/eng/user/register

Site map Register Login Eng Ger Ita Liu

DigCurV

User > Register

Register

First name Last name

Email

Username

Password Confirm password

Organisation Name

Country of Organisation

Organisation Website

Website Name:

URL:

Join Us

There are several ways of becoming involved in the DigCurV initiative to build a new framework for vocational education and training for digital curators.

1. As an individual you can:

- keep informed about the project's activities by registering to receive periodic emails and notices; and
- [contact](#) us if you are interested in actively participating in surveys or in our working groups, etc..

2. As an organisation you can:

- keep updated about the

Share |

Organizacijų ir šalių, dalyvaujančių projekte, įvairovė atsispindi ir mūsų besiplečiančiame tinkle. Organizacijos ir individualūs asmenys gali užsiregistruoti ir gauti naujienas bei pateikti informaciją apie planuojamus mokymus. Šis mūsų sukurtas savanoriškas tinklas apima, kaip jau minėta, kultūros organizacijas, akademinės institucijas, universiteto ir valstybines bibliotekas bei mokymus organizuojančias organizacijas. Šiuo metu DigCurV tinklui priklauso daugiau nei 200 organizacijų ir pavienių asmenų iš daugelio ne tik Europos, bet ir viso pasaulio valstybių.

- Egzistuojančių mokymosi galimybių ir metodologijų identifikavimas bei analizė
 - Mokymų registras
- Mokymų poreikio tyrimas
- Pagrindinių įgūdžių ir kompetencijų identifikavimas
 - Focus grupės, darbo skelbimų analizė
- **Mokymų programos modelio sukūrimas**
- Testavimas bendruomenėje
- Skatinimas naudoti gautus rezultatus šalies viduje ir užsienyje
 - Įtaka personalo mobilumui
 - Įtaka edukatoriams ir besimokantiejiems

Taigi projekto veiklos prasidėjo nuo esamų mokymų galimybių analizės, kurią atlikome iš mūsų vykdytos apklausos rezultatų.

Tyrimas leido mums sukurti mokymų registrą, kurį galite rasti mūsų projekto tinklalapyje. Šis registras taip pat sujungtas su Kongreso bibliotekos (JAV) DPOE registru ir mes didžiuojames šiuo abipusiu bendradarbiavimu.

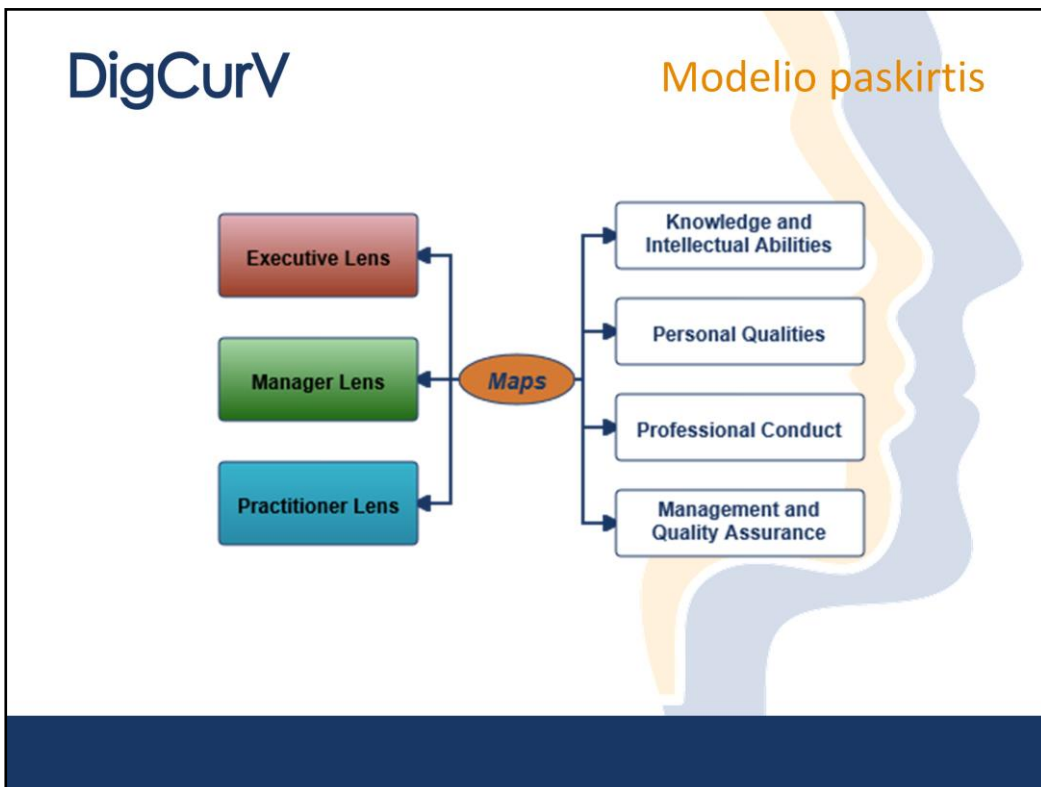
- Trijų schemų, atspindinčių galimas karjeros galimybes, visuma: 'Praktikas', 'Vadybininkas' ir 'Vadovas'
- Pateikia skaitmeninio išsaugojimo įgūdžius ir kompetencijas, o taip pat būdus, kaip siekti įgūdžių gerinimo
- Modelis: t.y. nesiekama specifikuoti konkrečias mokymų programas

Mokymų programos modelis – parankinis dokumentas sudarytas iš 3 versijų arba schemų. Jį kurdami vadovavomės Kongreso bibliotekos projekto DPOE rekomendacijomis ir išskyrėme tikslines mokymų auditorijas – praktikai, vadybininkai ir vadovai, taigi kiekvienai grupei - po vieną schemą.

Keliai siekti įgūdžių gerinimo parodyti per kompetencijas – kur tai įmanoma – atspindinčias visose trijose schemose, ir aprašyti siekiant atskleisti vieno iš trijų lygmenų atstovo veiksmus siekiant pakilti karjeros laiptais.

Pvz. Projektų planavimas turėtų būti tema, su kuria skaitmeninio išsaugojimo praktikas turėtų būti susipažinęs ir gebėti tuos principus taikyti. Tuo tarpu vadybininkas turėtų pajėgti inicijuoti ir kurti projektus, juos stebėti (laiką ir biudžetą). Vadovas gali neturėti tiesioginio ryšio su projekto veiklomis bet turi apie jas žinoti, reaguoti į kylančius rizikos faktorius ir plačiai skleisti jų rezultatus.

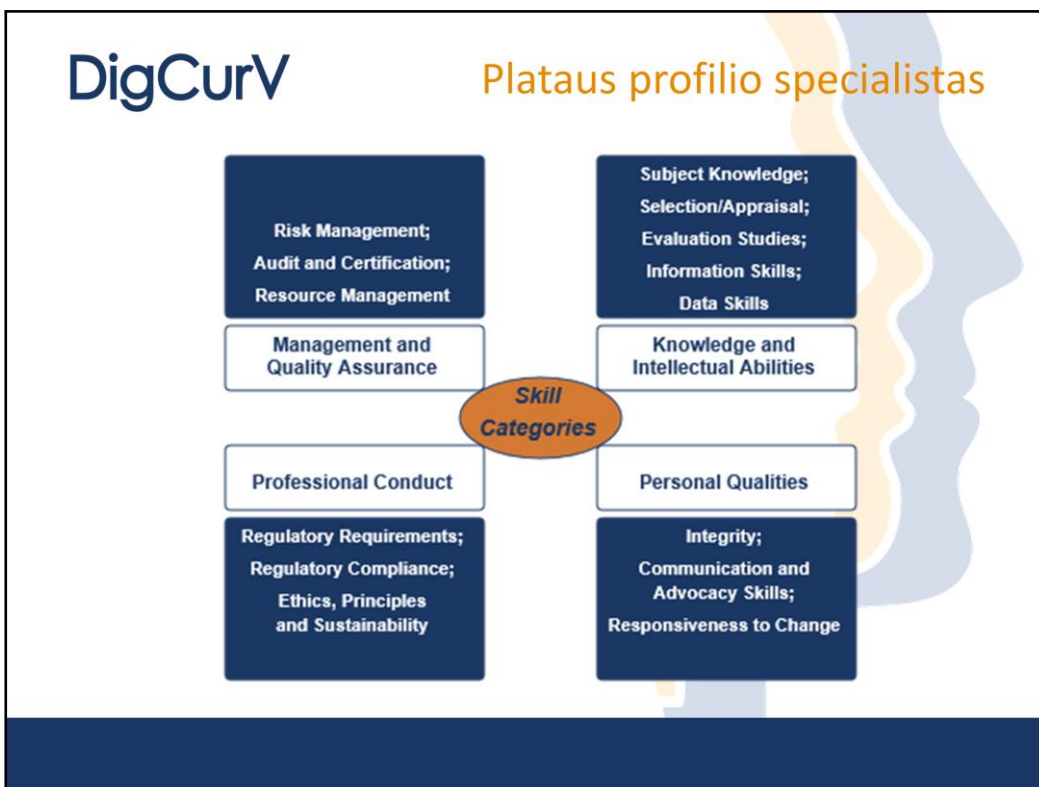
Taigi mūsų tikslas, kur tai įmanoma, pateikti tuos pačius įgūdžius, bendrus visoms tikslinėms auditorijoms.

Šis mokymų programos modelis neskirtas nusakyti konkrečiai mokymų programai. Mūsų tikslas - sukurti įrankį, kuris bus naudingas tiek muziejams, tiek bibliotekoms, tiek archyvams visoje Europos Sąjungoje, taigi turime būti tikri, kad nenukrypsime į pernelyg specifinius vienam sektoriui dalykus, nes tai gali smarkiai apriboti vartotojų skaičių. Iš kitos pusės, turime pateikti pakankamai informacijos, kad šis įrankis būtų naudingas. Aš jį suprantu kaip tam tikrą kontrolinį sąrašą: ar planuojant, ieškant ar kuriant mokymus, buvo atsižvelgta / pagalvota apie kompetenciją X ir Kompetenciją Y?

Kaip jau minėta, dėmesys koncentruojamas į tris konkrečias grupes.

- Vadovo schemoje pateikiamos kompetencijos apibrėžia skaitmeninio išsaugojimo specialisto gebėjimą mąstyti strategiškai, suvokti kylančius iššūkius ir priimti apgalvotus finansinius sprendimus susidariusioms problemoms spręsti.
- Vadybininko schemoje pateikiami įgūdžiai apibrėžia specialisto gebėjimą planuoti skaitmeninio išsaugojimo projektus ir prižiūrėti jų vykdymą, formuoti projekto komandą ir jai vadovauti, palaikyti glaudžius ryšius su vidiniais ir išoriniais partneriais.
- Praktiko schemoje pateikiami įgūdžiai apibrėžia specialisto gebėjimą atlikti įvairias technines užduotis, tiek komandoje tiek individualiai. Tai apima tiek įvairius techninius išsaugojimo aspektus, tiek bendrąsias kultūros sektoriaus problemas ir jų suvokimą.

Mūsų schema paremta suvokimu, kad skaitmeninis išsaugojimas yra kompleksinė profesija. Personalas turi turėti tiek specifinių dalyko žinių, tiek bendrųjų ar su konkrečiu projektu susijusių žinių. Dalyko žinios – supratimas apie skaitmeninio išsaugojimo technologijas, autorines teises, metaduomenų standartus. Bendrosios žinios – gebėjimas planuoti užduotis, komunikuoti su skirtingomis grupėmis, vertinti riziką.

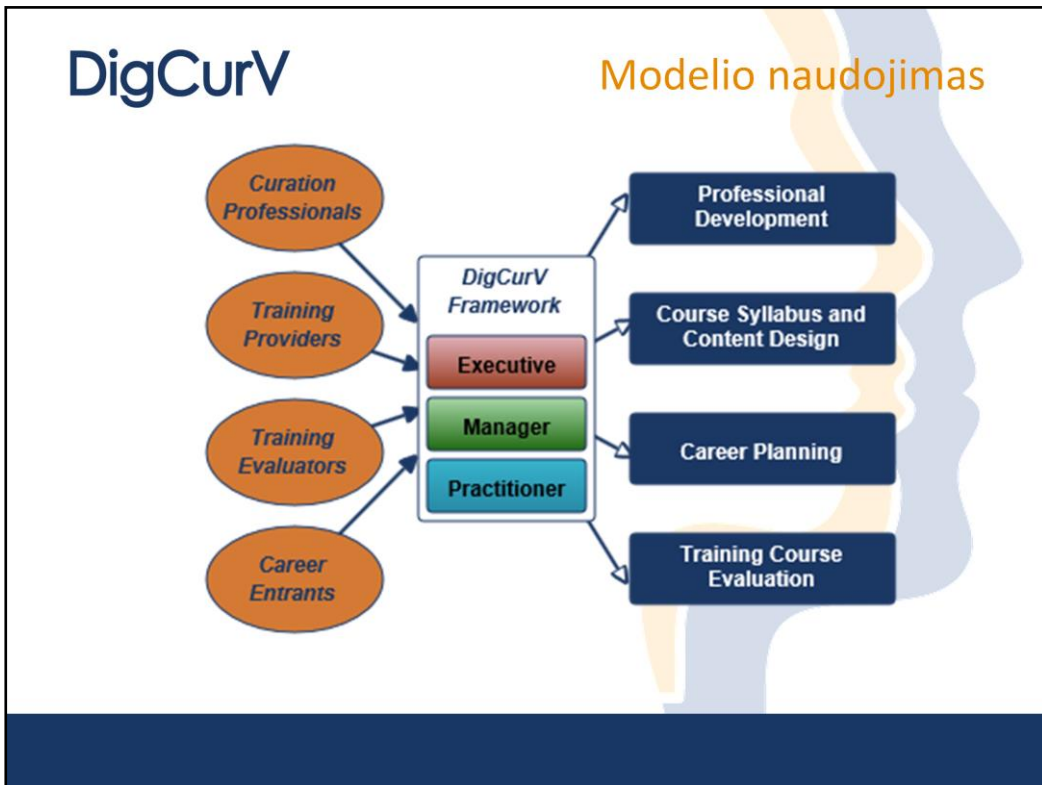
Kad būtų aprėptos visos skaitmeninio išsaugojimo veiklos, schemoje pateikiamas išsamus gebėjimų sąrašas. Jie sugrupuoti pagal hierarchiją į grupes ir pogrūpius. Tai leidžia vartotojui tiek susidaryti pilną veiklų vaizdą, tiek išsiaiškinti gebėjimus susijusius su viena kuria sritimi.

Kiekvienas pogrūpis toliau skirstomas į smulkesnes kategorijas, apimančias platų kiekvieno specialisto įgūdžių spektrą.

Pvz. Bendrosios žinios apima dalyko išmanymą, atranką, vertinimą, informacinius gebėjimus, duomenų rinkimo/kūrimo gebėjimus

Kiekvienas gebėjimas toliau specifikuojamas pateikiant konkrečias savybes.

Internetinėje versijoje pateikiami pavyzdžiai

Modelis yra skirtas skaitmeninės priežiūros specialistams, mokymų organizatoriams, mokymų vertintojams ir asmenims, siekiantiems karjeros šioje srityje. Pasitelkdami DigCurV modelį jie gali siekti profesinio tobulėjimo, kurti naujus mokymus, lengviau parinkdami turinį, ektyviau planuoti karjerą, vertinti esamus mokymus.

- Mokymų rengimas:

Priklausomai nuo vartotojo tikslų, šis modelis gali būti naudojamas kaip pati bendriausia mokymų programos struktūra ugdant skaitmeninės priežiūros specialistą, arba kaip šaltinis siauresnių temų, rengiant konkretesnius, siauresnės specializacijos mokymus.

- Mokymų palyginimas

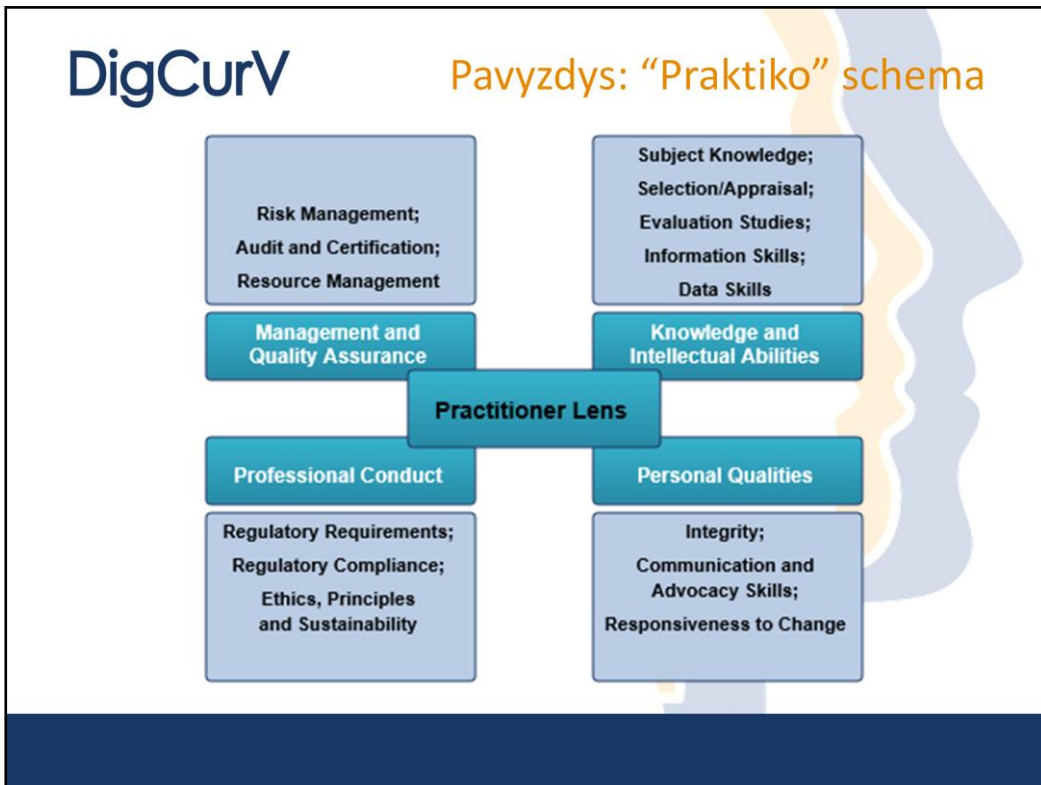
Modelis gali būti naudojamas kaip klišė, kurią naudojant galima lyginti siūlomus mokymus tarpusavyje. Specialistas svarstantis kvalifikacijos kėlimo galimybes, gali lyginti siūlomus variantus ir lengviau nuspręsti, kuris jam tinkamiausias. Organizacija gali tuo pačiu būdu parinkti tinkamiausius mokymus savo personalui.

- Kvalifikacijos kėlimo planavimas

Modelyje pateikiama įgūdžių ir žinių visuma, reikalinga įvairių lygmenų specialistams sėkmingai vykdyti skaitmeninio išsaugojimo projektus kultūros paveldo srityje. Žmonės, kurie norėtų įsitraukti į tokias veiklas arba jau dirba šioje srityje, gali patikrinti savo kompetencijas ir lengviau apsispręsti dėl kvalifikacijos kėlimo būdų.

- Bazinis (bendras suvokimas apie dalyką) – žino
- Vidutinis (gilesnės dalyko žinios, terminologija, veiklos procesai, įrankiai) – supranta
- Pažengęs (gilios dalyko žinios, gebėjimas taikyti žinias siekiant įvykdyti užduotį) - geba

DigCurV modelis atsižvelgia į tai, kad skaitmeninio išsaugojimo specialistams gali reikėti skirtingo lygio kompetencijų užduotims atlikti. Pavyzdžiui, praktikui gali reikėti detalaus suvokimo apie metaduomenų standartus, kad galėtų jais naudotis aprašdami tam tikrą turinį. Tuo tarpu vadybininkams reikia bendresnio supratimo apie metaduomenis, kad galėtų strategiškai įvertinti jų naudojimą. Ypač šie lygiai aktualūs lyginant kompetencijas skirtingose schemose.

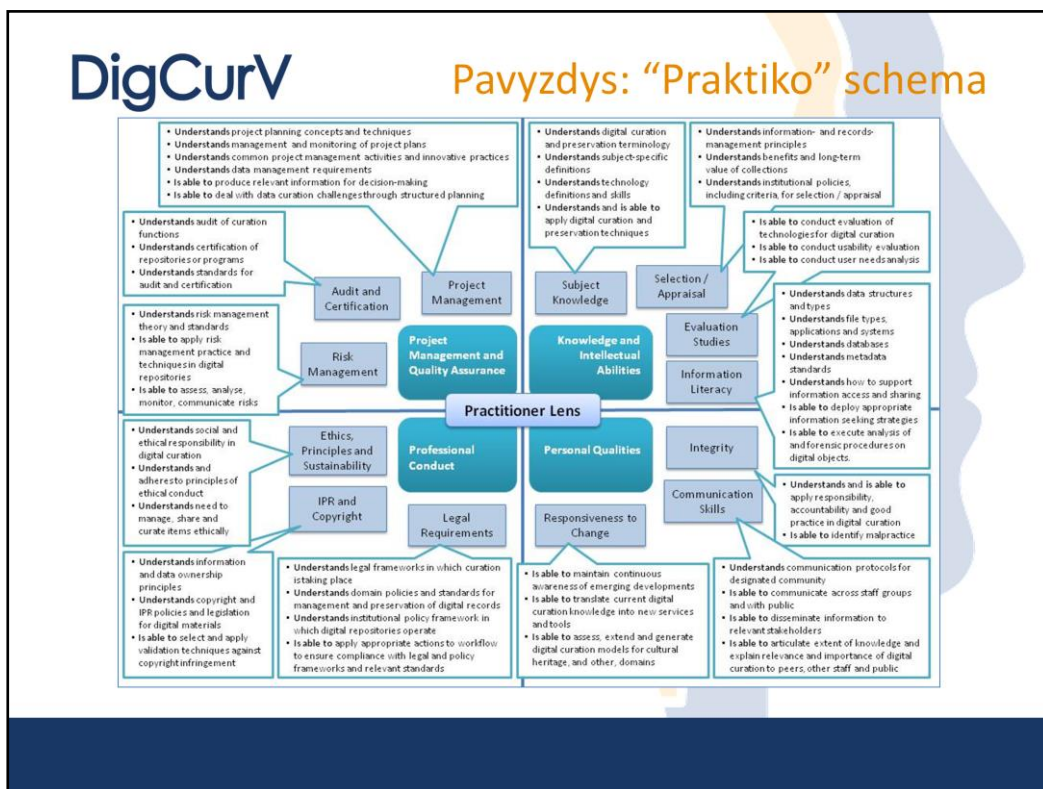

Kiekvienos modelio schemas centre (šiuo atveju "Praktikas") yra žmogus / individas. Aplink išdėstytos įgūdžių ir kompetencijų grupės, kurių jis norėtų siekti ar kurių būtų galima tikėtis iš asmens dirbančio šioje srityje.

Įgūdžiai ir kompetencijos padalintos į 4 grupes, kurių kiekviena suskirstyta į 3 ar 4 pogrūpius.

Kiekvienas pogrūpis turi keletą deskriptorių, kurie nusako ką individas turėtų idealiu atveju

- žinoti
- suprasti
- gebėti.

Mūsų tikslas - sukurti lengvai naudojamą dokumentą, todėl itin svarbu atsižvelgti į kitus panašius darbus vykstančius šioje srityje.

Tai yra:

- DPOE projekto veiklos Kongreso bibliotekoje JAV (ypač tikslinės auditorijos klasifikavimo piramidė, kuri leido mums identifikuoti tris pagrindinius auditorijos lygmenis: praktikus, vadybininkus ir vadovus),
- Vitae Research Development Framework (plačiai priimtas tyrėjų įgūdžių ir kompetencijų modelis, naudojamas JK),
- Research Information Network (RIN) veikla kuriant schemas arba grafinį išdėstymą Vitae RDF;
- ir projekto DigCCurr veiklos kuriant mokymų programą.

How to use the Curriculum Framework for Digital Curation

Background

DigCurV has undertaken multi-national research to understand the skills currently used by those working in digital curation in the cultural heritage sector, as well as the skills sought by employers in this sector.

Audiences for training

Practitioners need to be able to perform a wide variety of technical and people-oriented tasks. They must also understand many diverse issues relating to both their area of cultural heritage and to digital curation. **Managers** need understanding of these areas to successfully ensure projects are on track and to advise their teams. **Executives** need a strategic view of digital curation to understand the emerging challenges in digital curation for the cultural heritage sector, and to make appropriate funding decisions to meet these challenges. The DigCurV curriculum framework provides a version or 'lens' for each of these three audiences.

Using the framework

The framework provides three lenses - one each for practitioners, managers and executives. Each lens can be used in the following ways:

To build or develop training

The framework aims to be useful to those building new training courses. Depending on the user's aims, the framework can assist in providing a structure for a generic training programme for the role of digital curator, or it can suggest which subjects should be covered in shorter, more specialised courses addressing one particular area of professional digital curation practice. The framework may also supply a common language to allow those building and developing training to meaningfully describe the value of their training offerings.

To compare existing courses

The framework provides a benchmark against which to compare existing training and also a way to map various training offerings against each other. The professional who is considering undertaking training may wish to compare available training programmes to help identify which is most appropriate for their needs. The framework can also be used by staff training providers to compare existing courses and assess suitability for their own institution's requirements.

To plan professional development

The framework suggests the broad range of skills and knowledge needed by professionals of various levels to successfully deliver digital curation in the cultural heritage sector. Individuals either intending to enter or already working in digital curation in the cultural heritage sector may find it useful to map their own strengths against the framework as well as use the framework to identify and describe areas in which they would find further training useful.

Further information about the DigCurV project is available at <http://www.digcur-education.org/>

Tinkamumas / praktiškumas yra šio modelio sėkmės garantas. Taigi mes sukūrėme labai aiškias naudojimo taisykles vartotojams.

Mūsų tikslas spausdintinei versijai – patrauklus 1 lapo dokumentas kiekvienai schemai, informacija pateikiama ant abiejų lapo pusių, lengvai naudojama mokymų metu, kartu su kolegomis ar asmeniniais tikslais, pvz. laikyti ant stalo kol jūs ieškote mokymų pasiūlymų.

Kiekviena schema turi tą pačią naudojimosi informaciją, kurią matote skaidrėje. Joje pateikiama trumpa ir paprasta informacija anglų k. apie projekto pagrindus, tris tikslines mokymų grupes ir tris būdus naudoti kiekvieną iš schemų, kurias neseniai aptariau.

Mūsų siekis parengti dokumentą individualiam naudojimui iškelia paprastos ir aiškios panaudos svarbą.

Jei kalbėtume apie internetinę versiją, mūsų tikslas šalia schemų ir naudojimosi instrukcijos sukurti daug detalesnį, pateikiantį daugiau informacijos (detalus profesinio tobulėjimo aprašas, terminologijos paaiškinimas, sektorių aprašymai, panaudos pavyzdžiai etc.)

Internetinė versija taip pat pateikia kompleksinę kiekvienos schemos versiją, detalesnę kiekvieno deskriptoriaus specifikaciją, atitinkamų technologijų ar

metodologijų pavyzdžius etc.

DigCurV

nijole.klingaite@mb.vu.lt

Jurate.kupriene@mb.vu.lt

Daugiau informacijos:

www.digcur-education.org

Kviečiame prisijungti!

